

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

TILINPÄÄTÖS 1.1.–31.12.2021

TOIMINTAKERTOMUS
TULOSLASKELMA JA TASE
LIITETIEDOT

Kuntajohtajakokous 11.3.2022
Seutuhallitus 30.3.2022
Yhtymäkokous

SEUTUJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2021	3
1 TOIMINTAKERTOMUS	5
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	5
1.1.1 Olennaista kuntayhtymän toiminnasta	5
1.1.2 Hallinto	7
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	8
1.1.4 Olennaista kuntayhtymän taloudesta	8
1.1.5 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa	9
1.1.6 Henkilöstö	9
1.1.7 Ympäristöasiat	9
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	9
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	10
1.2 SISÄISEN VALVONNAN SELONTEKO	11
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	12
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	12
1.3.2 Toiminnan rahoitus	12
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	13
1.5 KOKONAISTULOT JA KOKONAISMENOT	13
1.6 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	13
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	14
2.1 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	14
SEUTUYKSIKÖN MUUT TAVOITTEET 2021.....	18
<i>Seutuyhteistyön yleinen kehittäminen</i>	<i>18</i>
HYMY-HANKE	20
MAL-VERKOSTO	20
2.2 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN	22
2.3 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN.....	22
2.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	23
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	24
3.1 TULOSLASKELMA	24
3.2 RAHOITUSLASKELMA	25
3.3 TASE	25
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	26
4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	26
4.2 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	26
4.3 TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	27
4.4 TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	27
4.5 VAKUUKSIA JA VASTUITA KOSKEVAT LIITETIEDOT	28
4.6 HENKILÖSTÖÄ, LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUJA JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT	28
4.7 LUETTELOT KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA	29
5 ALLEKIRJOITUKSET	30
6 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	31

SEUTUJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2021

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän 15. toimintavuosi oli jälleen onnistunut. Yhteistyö piti meidät askeleen edellä muita.

Kaupunkiseudun väestö ylitti 400 000 asukasta. Yhden sukupolven eli 25-vuoden aikana kaupunkiseutu on kasvanut 100 000 asukkaalla. Toisena pandemiavuonna Tampereen kaupunkiseutu näyttäytyi erittäin vetovoimaisena. Asuntotuotanto säilyi myös korkealla tasolla. Uusia asuntoja rakennettiin
XXXX

Uusi seutuhallitus aloitti työskentelynsä pormestari Anna-Kaisa Ikosen johdolla. Kuntapäätäjille jaettiin Seutuvaikuttajan käsikirja perehtymistä varten. Seutuhallituksen tärkeimpiä tehtäviä alkavalla kaudella on seutustrategian päivittäminen ja rakennesuunnitelman uudistaminen. Seutustrategian valmistelu käynnistettiin Tulevaisuussiirtymä teemalla, mikä heijastaa yhteistyön vankkaa tahtotilaa ja halua uusiin askeliin. Seutuluoitsin tulevaisuuden ennakointityö tuki strategian valmistelua.

Lähijunaliikenteen suunnittelulla vastattiin raideliikenteen kasvavaan kysyntään. Seudullinen tahtotila on johtanut siihen, että VR käynnisti kaupunkiseudulla aidon lähijunaliikenteen, M-junan, johon nousee mm. Tesoman uuden asemalta. Kunnat ostivat myös lisävuoroja syksyllä 2022 alkavaan kauteen.

Seudullinen asuntopoliittinen ohjelmatyö saatiin päätökseen. Sen teemoja olivat mm. kasvu ja sen kohdentuminen, laatu, sosiaalinen asuntotuotanto, segregaaion hallinta sekä asunnottomuus. Ohjelma luotsaa kuntien asuntopoliittikkaa yhteiseen suuntaan. Hyvinvointijohtaminen lanserattiin ja sitä muotoiltiin kuntien toimialojen välisenä yhteistyönä. Ajattelua tuettiin HYMY-hankkeen kautta.

Kaupunkiseudun paikka kansainvälisellä lentokartalla vahvistui, kun Airbaltic tiedotti uusista yhteyksistä Tampere-Pirkkalan kentältä. Kaupunkiseudun kuntien rahoittama työ tuotti vuosien jälkeen hyvää tulosta. Keväällä 2022 Tampereelta lennetään suoraan yhdeksään eurooppalaiseen kaupunkiin.

Uutena kokeiluna valmisteltiin suurta seutukeskustelua digitaalisena toteutuksena. Keskustelu tuottaa tietoa asukkaiden liikkumisen arkikokemuksista seudulliseen suunnitteluun. Suora osallistuminen kiinnostaa asukkaita. Keväällä 2022 käytävään seutukeskusteluun ilmoittautuneita on yli 600.

Edunvalvonta seutuyhteistyössä vahvistui. Seutuhallitus hyväksyi tavoitteet valtion budjettiin. Tärkeänä pidettiin kansallista saavutettavuutta, osaavaa työvoimaa sekä kestävästä kaupunkiliikennettä. Seudullinen edunvalvonta kohdistui myös maankäyttö- ja rakennuslain uudistamiseen, jossa oli esillä kaupunkiseutusunnitelmien laadinta MAL-sopimusseuduille. Kokonaisuudistuksesta annettiin kriittinen palaute. Vuoden aikana seurattiin myös Liikenne12-suunnitelman linjausten siirtymistä Väyläviraston investointiohjelmaan. Helmikuussa 2022 julkaistu ohjelma näyttää toiveikkaalta tavoitteidemme suhteen.

Vuoden lopussa päättäjät kokoontuivat seutufoorumiin Tampere-taloon. Seutustrategian uudistamiseen saatiin syötteitä tapahtumataloudesta, hyvän elämän kaupungeista ja luovan luokan tarpeista. Puhujina olivat Stuba Nikula, Helena Petäistö ja Jantso Jokelin, tunnelmaa ylläpiti juontaja Jaakko Loikkanen.

Seututoimiston henkilöstö työskenteli seudullisten asiantuntijatyöryhmien kanssa ansiokkaasti läpi Korona-vuoden. Tämä näkyi mm. laadukkaana valmistelutyönä, josta seututoimisto sai hyvää palautetta. Kuntayhtymän resurssipaineet jatkuivat, mutta positiivistakin kehitystä oli näkyvissä mm. kansallisen hankerahoituksen osalta.

Lämmin kiitos kaikille erinomaisesta seutuvuodesta!

Päivi Nurminen
Seutujohtaja

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Olennaista kuntayhtymän toiminnasta

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä huolehtii perussopimuksensa mukaan kuntayhteistyön yleisestä kehittämisestä kaupunkiseudulla. Käytännössä kuntayhtymä organisoii kuntien välistä yhteistyötä asiantuntija-, virkamiesjohto- ja luottamushenkilötasolla. Toiminnan painopisteet ovat maankäytön, asumisen, liikenteen, hyvinvointipalvelujen alueilla sekä ilmasto- ja ennakoituvuudessa. Myös tietotuotantoa edistetään suunnittelun ja päätöksenteon perustaksi. Kuntayhtymä toteuttaa kaupunkiseudun strategiaa ja visiota: ”Tampereen kaupunkiseutu on yhdessä tekemisen edelläkävijä ja kansainvälinen älykkään kasvun keskus”.

Tulevaisuuden kaupunkiseutu -strategian päivitystyö käynnistyi

Seutuyhteistyö perustuu jäsenkuntien hyväksymään seutustrategiaan. Jäsenkunnat hyväksyivät keväällä 2017 Tulevaisuuden kaupunkiseutu -strategian ja toteutusohjelman. Strategian mukaiset kolme pääviestiä ovat: Lisää kilpailukykyä, Kasvulle kestävä rakenne ja Hyvinvoiva yhteisö. Seutuhallitus käynnisti syksyllä 2020 strategian arvioinnin, jonka perusteella keväällä 2021 käynnistettiin seutustrategian päivitystyö. Syksyn aikana keskityttiin vision ja pääviestien työstämiseen. Uudistettu seutustrategia valmistuu keväällä 2022 jäsenkuntien hyväksyttäväksi.

MAL-sopimuskumppanuus (maankäyttö, asuminen ja liikenne)

Kaupunkiseudun kuntien ja valtion välinen MAL-sopimuskumppanuus jatkui vuonna 2021. Uuden MAL4-sopimuksen 2020-2023 ensimmäinen seuranta valmistui.

Rakennesuunnitelma 2040

Rakennesuunnitelma 2040:n toteuttaminen eteni jäsenkuntien yhteistyössä. Rakennesuunnitelman toteuttamisen ennakointi ja seuranta tukeutuvat entistä enemmän digitaaliseen paikkatietoon. Rakennesuunnitelman/kaupunkiseutusuunnitelman päivittämistä ohjelmoitiin syksyn 2021 aikana.

Tampereen kaupunkiseudun yhteistyö ja kasvu Suomen toiseksi metropoliksi

Seutuyhteistyön kautta kaupunkiseudun kokonaiskasvu ja vetovoima ovat pysyneet vahvoina ja Tampereen kaupunkiseutu on saavuttamassa kiistattoman aseman Suomen toisena metropolina. Väestökasvun virrat vaihtelevat mutta määrällisesti kaupunkiseudun kasvu on pysynyt rakennesuunnitelman 2040 tavoitteellisella tasolla. Merkittävä raja saavutettiin, kun heinäkuussa 2021 kaupunkiseudun asukasluku ylitti 0,4 miljoonaa.

HYMY -hanke

HYMY on hyvinvointiympäristön tietopohjan mallintaminen ja hyvinvointijohtamisen kehittämisen verkostohanke päättyi 30.9.2021. Hankkeen tavoitteena oli hankekaudella 2019-2021, edistää väestön hyvinvointia kaupunkisuunnittelun keinoin sekä kuntien strategisen hyvinvointijohtamisen kehittäminen. Verkostohankkeen jäsenet olivat Tampereen kaupunkiseutu, Kuopion, Jyväskylän ja Lahden kaupungit. Hanke oli osa Tampereen kaupunkiseudun seutuhallituksen hyväksymää nelivuotista hyvinvointiympäristön kehittämisohjelmaa. MAL-verkosto lisäsi hankkeen kansallista ulottuvuutta.

MAL-verkosto

Maankäytön, asumisen ja liikenteen kansallinen teemaverkosto, MAL-verkosto, jatkoi toimintaansa vakiintuneen mallin mukaisesti. Työllä tuetaan jäsenyhteisöjen MAL-työn integraatiota ja ilmiöpohjaista suunnittelua. Verkostossa oli jäseninä vuonna 2021 yhteensä 18 jäsenkaupunkia tai -seutua, YM, LVM, Traficom, Väylä, ARA ja Kuntaliitto. Kuntayhtymä on verkoston vastuuorganisaatio.

1.1.2 Hallinto

Seutuhallitus 1.1.-8.9.2021

jäsen

Lyly Lauri, pj.	Tampere, SDP
Jarva Marko, 1. vpj.	Pirkkala, KOK
Paalanen Piila, 2. vpj.	Nokia, VIHR
Aaltonen Mikko	Tampere, VAS
Ikonen Anna-Kaisa	Tampere, KOK
Jakara Riitta	Orivesi, SDP
Lahikainen Stiina	Kangasala, VIHR
Luojus Katja	Ylöjärvi, KOK
Niemi Veijo	Lempäälä, PS
Ollila Riitta	Tampere, SDP
Sasi Ilkka	Tampere, KOK
Suoniemi Juhana	Tampere, VIHR
Uusi-Erkkilä Pertti	Vesilahti, KESK

varajäsen

Loukaskorpi Johanna	Tampere, SDP
Lanne Janika	Pirkkala, SDP
Peurala Johanna	Nokia, VIHR
Torkkola Sinikka	Tampere, VAS
Tulonen Irja	Tampere, KOK
Viljanen Jussi	Orivesi, KOK
Törhönen Marko	Kangasala, PS
Sorsa Minna	Ylöjärvi, VIHR
Liuha Tuukka	Lempäälä, KESK
Sirniö Ilpo	Tampere, SDP
Jäntti Aleks	Tampere, KOK
Stenhäll Jaakko	Tampere, VIHR
Lumia Mervi	Vesilahti, KOK

Seutuhallitus 9.9.-31.12.2021

jäsen

Anna-Kaisa Ikonen, pj,	Tampere, KOK
Raimo Kouhia, 1. vpj.	Kangasala, SDP
Mauri Heiska, 2 vpj.	Ylöjärvi, PS
Pauliina Österberg,	Lempäälä, KESK
Anne Nyman,	Nokia, VAS
Jussi Viljanen,	Orivesi, KOK
Sirpa Repo,	Pirkkala, VIHR
Kristiina Pispala,	Vesilahti, KOK
Mauri Heiska,	Ylöjärvi, PS
Jouni Markkanen,	Tampere, KOK
Matti Helimo,	Tampere, VIHR
Johanna Loukaskorpi,	Tampere, SDP
Pekka Salmi,	Tampere, SDP
Marja Kaikkonen,	Tampere, PS

varajäsen

Anne-Mari Jussila,	Tampere, KOK
Mari Orell,	Kangasala, VIHR
Aki Leppänen,	Ylöjärvi, VAS
Maria Päivänen,	Lempäälä, SDP
Jari Tuominen,	Nokia, KOK
Matti Koppanen,	Orivesi, KESK
Katri Virkkunen,	Pirkkala KOK
Tanja Salo,	Vesilahti, PS
Aki Leppänen,	Ylöjärvi, VAS
Alexi Jäntti,	Tampere, KOK
Brigita Krasniqi,	Tampere, VIHR
Anne Liimola,	Tampere,SDP
Ilkka Porttikivi,	Tampere, SDP
Aarne Raevara,	Tampere, PS

Seutuhallituksen kokousten esittelijänä on seutujohtaja Päivi Nurminen. Sihteerinä toimi seutusih-
teeri Juhani Pohjonen. Kuntajohtajakokouksen edustajana seutuhallituksen kokouksiin osallistui pu-
heenjohtaja, konsernijohtaja Juha Yli-Rajala.

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kuntatalousohjelman ennusteen mukaan tilikauden tulos heikkenee vuonna 2021 hieman viime vuoden ennätysellisistä lukemista, mutta pysyy kuitenkin yli miljardin euron paremmalla puolella. Vuosikate kattaa poistot reippaasti, mutta korkean investointitason vuoksi toiminnan ja investointien rahavirta jää noin 700 M€ miinukselle. Kuntien kassavarat ovat korkealla tasolla.

Saman ennusteen mukaan kuntatalouden tila heikkenee vuonna 2022 merkittävästi, kun koronatuett väistyvät kuntatalouden tulopohjasta, valtionosuuksia leikataan ja verotulojen kasvu hidastuu noin yhteen prosenttiin. Vuosikate heikkenee noin miljardilla eurolla, tilikauden tulos painuu nolnaan ja toiminnan ja investointien rahavirta näyttää noin 1,9 miljardin euron alijäämää. Talouden heikentymisen kohdistuu kuntakokoryhmittäisten painelaskelmien mukaan erityisesti isoihin yli 100 000 asukkaan kuntiin sekä 20 000 - 40 000 asukkaan kuntiin.

Tampereen kaupunkiseutu säilytti asemansa haluttuna paikkana asua ja yrittää myös vuonna 2021 Kaupunkiseudun väestönkasvu (1,3 %) jatkui selvästi valtakunnan väestönkasvua (0,2 %) nopeammin. Myös muihin isoihin kaupunkiseutuihin verrattuna prosentuaalinen kasvu oli nopeampaa. Kasvu jatkui rakennesuunnitelman 2040 tavoitteen mukaisesti. Kaikkiaan väestö lisääntyi 5 088 asukkaalla, joista Tampereen osuus oli 3306 asukasta (65 %) j kehyskunnat 1782. Vuosittainen kasvu oli korkeimpia mitä kaupunkiseudulla on ollut. Vuoden 2021 lopussa kaupunkiseudulla oli 403 145 asukasta, joista Tampereella 244 315 (60 %) ja kehyskunnissa 158 830.

1.1.4 Olennaista kuntayhtymän taloudesta

Seutuyksikön kautta organisoitavan seutuyhteistyön laajuus on vakiintunut noin 1,0 milj. euron tasolle, joka merkitsee 2,5 euroa/kaupunkiseudun asukas. Vuoden 2021 tilinpäätös näyttää n. 38 300 euron ylijäämää. Kaikkiaan kuntayhtymän taloudellinen kehitys oli tasapainoista vuonna 2021.

Kuntien maksuosuudet ovat toteutuneet kuntien ohjauksen mukaisina.

Kuntien maksuosuuksien kehitys 2019-2021

	TP2019	TP2020	Muutos % 2019-2020	TP 2021	Muutos % 2020- 2021
Yhteensä	1 031 800	1 015 100	-1,6	1 015 100	0,0
Kangasala	83 467	82 529	-1,1	82 136	-0,5
Lempäälä	61 628	60 461	-1,9	60 628	0,3
Nokia	88 881	87 351	-1,7	87 448	0,1
Orivesi	24 013	24 024	0,0	23 604	-1,7
Pirkkala	51 389	50 462	-1,8	50 576	0,2
Tampere	623 956	612 893	-1,8	613 777	0,1
Vesilahti	11 417	11 446	0,3	11 224	-1,9
Ylöjärvi	87 048	85 934	-1,3	85 708	-0,3

1.1.5 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Koronaepidemia muutti jo vuoden 2020 aikana merkittävästi työskentely- ja kokouskäytäntöjä. Pääsääntöisesti etätyöskentely ja sähköinen kokoustyöskentely jatkuivat vuoden 2021 ajan. Yleisesti koettiin, että kuitenkin tarve myös läsnä työskentelylle ja tapahtumille on ilmeinen.

Taloudellisesti vuosi 2021 sujui tasapainoisesti talousarvion ja seutuhallituksen päätösten mukaisesti.

1.1.6 Henkilöstö

Kuntayhtymällä oli vuoden vaihteessa palkattuna yhteensä 12 henkilöä, joista 2 oli kansallisen MAL-verkoston henkilöstöä. Vakinaisessa virka- tai työsuhteessa oli 9 henkilöä ja 3 toimea oli täytetty määräaikaisena.

Vuoden alussa 2021 vakinaistettiin 2 MAL-verkoston määräaikaista henkilöä.

Kuntayhtymän henkilöstö kokoontuu viikoittain yhteiseen palaveriin, jossa käsitellään ajankohtaisia työ- ja henkilöstöasioita. Lisäksi jokaisella työntekijällä on henkilökohtainen kehityskeskustelu, jossa voi tuoda mahdollisia työhön liittyviä näkemyksiä ja kehittämisteemoja esille.

Koronaepidemian osalta noudatettiin valtakunnallisia ja alueellisia suosituksia, joten henkilöstöllä oli etätyösuositus lähes koko vuoden 2021. Epidemian vaikutuksista keskusteltiin viikoittain ja työskentelyä ohjattiin tarpeen mukaan.

Työterveyshuollon sopimus sisältää perusterveydenhuollon lisäksi jaksamista edistävät palvelut. Kuntayhtymä tarjoaa henkilöstölle Smartumin liikunta- ja kulttuuriedun. Ateriatuki ja työmatkalippu ovat käytössä.

1.1.7 Ympäristöasiat

Kuntayhtymän omalla välittömällä toiminnalla ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Kuntayhtymän asiantuntijatyönä valmistelevilla suunnitelmissa on vaikutusta tulevaisuuden ympäristön kehitykseen. Ympäristötekijöiden ja kestävä kehityksen merkitys on huomioitu kaikessa kuntayhtymän toteuttamassa yhdyskuntarakenteeseen vaikuttavassa suunnittelussa. Tavoitteena on ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä kaupunkiseutu.

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Seutustrategian, rakennesuunnitelman ja MAL-sopimuksen toteuttamisen myötä seutuyksikön toiminta jatkuu pääosiltaan vakiintuneen muotoisena ja laajuisena. Seutuyhteistyöllä on vahva omistajien tuki tuleville vuosille.

Toimintaympäristön megatrendien mukaiset muutokset (esim. kaupungistuminen) ja kuntakentän tulevat rakennemuutokset (hyvinvointialueuudistus) huomioidaan, kun seutuyhteistyön strategiaa uudistetaan vuoden 2022 aikana.

MAL-verkoston toiminta jatkuu perustoiminnan osalta vakiintuneella tasolla tulevina vuosina. Hankkeisiin hakeudutaan aktiivisesti ja osallistutaan myös kumppanuuksien kautta.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kuntayhtymällä ei ole korko-, valuutta eikä luottoriskejä. Kuntayhtymällä ei myöskään ole likviditeettiriskiä vaan maksuvalmiuden ylläpitämiseksi on voitu osoittaa, jäsenkuntien suostumuksella, riittävät kassavarat huomioiden kuntayhtymän toiminnan vakiintunut taso.

Kuntayhtymällä ei ole tavanomaisen konsulttitoiminnan tai arkipäiväisen oman toiminnan mukaisista sopimuksista poikkeavia sitoumuksia, joissa voisi olla merkittäviä riskejä tai epävarmuustekijöitä.

Konsulttisopimukset perustuvat talousarvioon sekä seutuhallituksen tai seutujohtajan päätöksiin.

Vahinkoriskien varalta kuntayhtymällä on yritysvakuutus.

Kuntayhtymän välittömään toimintaan ei liity ympäristöriskejä.

Käytännössä seutuyhteistyötä toteutetaan käyttäen kuntien johtavista viranhaltijoista koostuvia asiantuntijatyöryhmiä ja työskentely on kehittämishankkeita. Kullakin työryhmällä on asioiden valmistelu ja työryhmien välistä tiedonkulkua edistävä asiantuntijasihteeri. Työ on kehittämiseen liittyvää asiantuntijatyötä. Seutujohtaja on vahvistanut työryhmille työjärjestyksen.

Projektit vaihtelevat ajallisesti muutaman kuukauden kestoisista yli vuodenkin mittaisiin. Projekteihin osallistuu kuntayhtymän omien asiantuntijoiden lisäksi kuntien johtavia viranhaltijoita ja usein myös ulkopuolisia konsultteja. Projekteihin liittyviin toiminnallisiin riskeihin kuntayhtymä on varautunut laatimalla projektinhallintaohjeet, jotka seutujohtaja on vahvistanut.

1.2 Sisäisen valvonnan selonteko

Kuntalain mukaisesti yhtymäkokous hyväksyi 26.6.2014 kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joiden mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuvat osana kuntayhtymän normaalia johtamis- ja seurantajärjestelmää.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa seutuhallitus. Seutuhallitus on omalta osaltaan valmistellut ja hyväksynyt sisäisen valvonnan periaatteet. Lisäksi seutuhallitus on tehnyt päätökset kuntayhtymän nimenkirjoitusoikeuksista, pankkitilin käyttöoikeuksista, myöntänyt luottokorttien käyttöoikeudet, päättänyt kuntayhtymän tilaus- ja hankintavaltuudet sekä päättänyt kirjanpidon ja palkanlaskennan tositteiden ja kirjausten hyväksymiskäytännön sekä nimennyt johtavassa asemassa olevat tilivelvolliset henkilöt. Hallintosäännöllä ja seutuhallituksen päätöksillä varmistetaan, että kunkin tilivelvollisen henkilön asema, tehtävät, vastuut ja velvollisuudet on tiedostettu jokaisessa tilanteessa.

Käytännössä sisäisestä valvonnasta vastaavat seutujohtaja ja seutusihteeri, jotka osallistuvat tilivelvollisina kaikkien kuntayhtymän toimintaa ja varainkäyttöä koskevien päätösten valmisteluun ja täytäntöönpanoon.

Konkreettisesti sisäinen valvonta toteutuu päätösvalmistelussa ja päätösten täytäntöönpanossa sekä kuntayhtymän sähköisissä talousprosesseissa. Tilivelvollisina asioiden valmistelijoina ja täytäntöönpanijoina seutujohtaja ja seutusihteeri vastaavat, että kuntayhtymän toiminta ja varainkäyttö vastaavat säädöksiä, on tehokasta ja taloudellista sekä noudattaa hyvää hallinto- ja johtamistapaa.

Taloushallinnon päivittäispalveluista on ostopalvelusopimus Monetra Oy:n kanssa. Palvelusopimus kattaa sähköisen ostolaskujen kierrätyksen, kirjanpidon, palkanlaskennan, viranomaistilitykset, laskutuksen ja maksuliikenteen. Taloushallinnon palveluista on palvelun toteuttajan kanssa käyty läpi palveluprosessit, niiden kuvaukset ja laadun varmistus. Vuosittain pidetään asiakasneuvottelu ajankohtaisista asioista taloushallinnon palvelukeskuksen vastaavien henkilöiden kanssa. Prosesseissa on kiinnitetty huomioita, että työvaiheet on riittäväällä tavalla eriytetty toisistaan.

Sisäisessä valvonnassa ei ole tullut ilmi huomautettavaa.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021	2020
Toimintatuotot	1 558 804,61	1 471 449,45
Toimintakulut	- 1 520 358,53	- 1 388 832,91
Toimintakate	38 446,08	28 616,54
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	12,08	12,31
Muut rahoitustuotot	0,00	- 17,79
Muut rahoituskulut	- 113,80	- 146,56
Vuosikate	38 344,36	28 464,50
Poistot ja arvonalentumiset	0	0
Tilikauden tulos		
Tilikauden + ylijäämä (- alijäämä)	38 344,36	28 464,50
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut -%	102,5 %	102,1 %

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	38 344,36	28 464,50
Investointien rahavirta	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	38 344,36	28 464,50
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	-47 643,01	- 46 209,54
Rahoituksen rahavirta	-47 643,01	- 46 209,54
Rahavarojen muutos	-9 298,65	- 17 745,04
Rahavarat 31.12.	798 136,04	807 434,69
Rahavarat 1.1.	807 434,69	825 179,73
Tunnusluvut		
Kassan riittävyys, pv	191 pv	222pv

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

Vastaavaa	2021	2020	Vastattavaa	2021	2020
Pysyvät vastaavat			Oma pääoma		
Aineelliset hyödykkeet			Peruspääoma	162 478,00	162 478,00
Koneet ja kalusto	0,00	0,00	Ed. tilik. ylijäämä	423 393,29	394 928,79
Osakkeet ja osuudet	21,00	21,00	tilik. ylijäämä	38 344,36	28 464,50
Vaihtuvat vastaavat			Vieras pääoma		
Pitkäaikaiset			Lyhytaikainen		
Muut saamiset	11 649,92	11 649,92	Saadut ennakot	125 000,00	153 000,00
Lyhytaikaiset			Ostovelat	71 951,39	37 218,55
Myyntisaamiset	96 570,00	26 632,00	Muut velat	17 770,40	18 168,28
Muut saamiset	39 866,12	24 889,98	Siirtovelat	304 141,17	182 898,06
Siirtosaamiset	71 835,53	106 528,59			
Rahat ja pankkisaamiset	798 136,04	807 434,69			
Vastaavaa yht.	<u>1 018 078,61</u>	<u>977 156,18</u>	Vastattavaa yht.	<u>1 018 078,61</u>	<u>977 156,18</u>

Tunnusluvut	2021	2020
omavaraisuusaste %	68,4 %	71,1 %
<small>$100 \times (\text{Omapääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$ (Koko pääoma - Saadut ennakot)</small>		
suhteellinen velkaantuneisuus %	17,3 %	16,7 %
<small>$100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$ Käyttötulot</small>		
Kertynyt ylijäämä (-alijäämä)	461 737,65	423 393,29

1.5 Kokonaistulot ja kokonaismenot

TULOT	€	MENOT	€
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1 558 804,61,00	Toimintakulut	-1 520 358,53,00
Korkotuotot	0,00	Korkokulut	0,00
Muut rahoitustuotot	12,08	Muut rahoituskulut	-113,80
Investoinnit	0,00	Investoinnit	0,00
Rahoitustoiminta	0,00	Rahoitustoiminta	0,00
Kokonaistulot yhteensä	1 558 816,69	Kokonaismenot yhteensä	- 1 520 472,33

1.6 Tilikauden tuloksen käsittely

Seutuhallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 38 344,36 euroa siirretään oman pääoman tilikauden ylijäämä/alijäämätilille.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Jäsenkunnat hyväksyivät keväällä 2017 Tulevaisuuden kaupunkiseutu -strategian ja sen toteutusohjelman, jotka ohjaavat tavoitteiden asettamista myös vuodelle 2021. Tavoitteissa on huomioitu myös rakennesuunnitelman 2040 ja MAL- sopimuksen toteuttaminen.

Toiminnalliset tavoitteet esitetään seutustrategian pääviestien mukaisesti. Lisäksi kuvataan seutuyhteistyön yleinen kehittäminen, sekä HYMY-verkostohankkeen ja kansallisen MAL-verkoston painopisteet 2021.

Lisää kilpailukykyä: Vahvistamme kansainvälistymistä elinvoiman lisäämiseksi. Edistämme monipuolista osaamista ja uusia työmahdollisuuksia. Toimenpiteitä suunnataan hyvän saavutettavuuden, houkuttelevan osaamis- ja innovaatioympäristön, monipuolisen elinkeinorakenteen sekä aluetaloutta vahvistavan yrittäjyys- ja työllisyyspolitiikan edistämiseen.

1. Ennakointityö käynnistetään osana seutustrategian laadintaa.
Raportointi 1.1.-31.12.2021

Ennakointityö on käynnistetty Seutuluoysi nimellä helmikuussa 2021. Seutuluoysin kokoonpanossa on edustettuina seudun kuntien lisäksi maakuntaliitto, Business Tampere, Poliisi ammattikorkeakoulu, Tampereen kauppakamari ja Tampereen yliopisto. Seutuluoysi tuottanut vuoden työn kokoavan ”Kestävän siirtymän tulevaisuusluotain” -raportin. Raportti sisältää kaupunkiseudun tilannekuvan kestävän siirtymän kahdeksan teeman osalta, analysoituja muutosilmiöitä ja niiden mahdollisia vaikutuksia, vision kestävästä siirtymästä ja syötteitä seutustrategiavalmisteluun.

Seutuluoysi toukokuussa käynnistämä kansainvälinen benchmarking-selvitys kestävän siirtymän edelläkävijäalueista valmistui syyskuussa.

Seutuluoysi on käynyt tiivistä vuoropuhelua seutustrategian valmistelun kanssa, ja varmistanut vuoden 2022 työsuunnitelman tukevan mm. seutustrategian ja uuden rakennesuunnitelman laadintaa.

2. Lähijunaliikenteestä laadintaan tavoitteellinen tulevaisuuskuva ja tiekartta toteutukselle valtion kanssa.
Raportointi 1.1.-31.12.2021

”Lähijunaliikenteen tavoitteellinen tulevaisuuskuva ja tiekartta toteutukselle” selvitys on edennyt suunnitellusti, kuntavaalien siirron myötä päivitetystä aikataulussa. Seutuhallitus hyväksyi kokouksessaan 22.12.2021 raporttiluonnoksen, joka lähetettiin valtiotoimijoille kommentoitavaksi yhteisessä keskustelussa 23.2.2022. Loppuraportti valmistuu kevään 2022 aikana. Raportin keskeinen sisältö:

lähijunan ja lähijunaselvityksen merkitys Tampereen seudulle, seudun kasvu lähtökohtana, rataverkko mahdollistajana, tulevaisuuskuvat mahdollistavat ripeän etenemisen, tavoitteellinen tulevaisuuskuva 2030: hyödyt irti raiteista, valmistaudutaan tasoloikkaan!, tavoitteellinen tulevaisuuskuva 2050: tasoloikan kustannuksia katetaan kestäväällä kasvulla!, ratasuunnittaiset tavoitteelliset tilannekuvat ja ensivaiheen toimenpide-ehdotukset 2030, ratasuunnittaiset tavoitteelliset tilannekuvat 2050, usein kysytyt kysymykset ja tarkastellut skenaariot.

Kasvulle kestävä rakenne: Edistämme väestönkasvua ja hyödynnämme kaupungistumista. Lisäämme seudun houkuttelevuutta asuin- ja toimintaympäristönä. Käytämme resursseja viisaasti ja hillitsemme ilmastonmuutosta. Toimenpiteitä suunnataan toimivan yhdyskuntarakenteen edistämiseen, rajattoman sijoittumisalueeseen ja tasapainoisten asuntomarkkinoiden edistämiseen.

3. Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen laaditaan toimenpidesuosituksset. Raportointi 1.1.-31.12.2021

Ilmastotyöryhmä toteutti 10.2.2021 Sopeutuva kaupunkiseutu -työpajan, jonka tuotoksena on alustava riskimatriisi ilmastonmuutoksen vaikutuksista ja varautumisen ja sopeutumisen alustavia toimenpideaiheita. Jatkotoimenpiteenä työryhmä päätti toteuttaa seututasoisen nykytilaselvityksen varautumisen ja sopeutumisen toimenpiteistä seudun kunnista. Nykytilaselvitys toteutetaan ja sopeutumisen seudulliset periaatteet linjataan vuoden 2023 kevääseen mennessä.

Ilmastotyöryhmä on yhdessä Ekokumppaneiden kanssa hakenut ja saanut ympäristöministeriöltä hankerahoitusta toimintamallikonseptin kehittämiseksi seudullisesta rakentamisen energianeuvonnasta. Hanke toteutetaan 5/2021 – 10/2022 aikana. Seudun kunnat osallistuvat omarahoitusosuuksilla SeutuRanen toteutukseen.

Seututoimisto on lisäksi osallistunut vuoden 2021 aikana koordinoivaan ilmastoyhteistyöryhmään, joka perustettiin vuoden 2021 alussa. Yhteistyöryhmässä on mukana seututoimiston lisäksi Pirkanmaan liitto, Tampereen kaupunki ja ELY-keskus. Yhteistyöryhmä on mm. koordinoinut ja valmistellut sopeutumistyön alueellista käynnistelyä.

4. Kävelyn ja pyöräilyn uuden kehittämisohjelman toimeenpano käynnistetään. Raportointi 1.1.-31.12.2021

Kävelyn ja pyöräiliikenteen kehittämisohjelman toimeenpanemiseksi seudullisessa yhteistyössä on allokoitu MAL-rahoitusta jatkotyön suunnitelmalliseksi toteuttamiseksi. Tamperreelta etelään johtavan kestävästä liikkumisen käytävän pistemäisiä kehittämiskohteita on selvitetty ja sovittu suunnittelulla edistettäväksi.

Pääpyörävylien kehittämiseen tähtäävä strateginen selvitys sekä toimenpiteiden tarkempaa määrittämistä palveleva inventointityö on liikennejärjestelmätöissä sovittu toteutettaviksi vuoden 2022 aikana. Selvitysten toteuttamisessa hyödynnetään ELY:n MAL-rahoitusta. Strategisen tason selvitys pääpyöräilyverkon laajuuden ja laatutason määrittämiseksi on käynnistetty.

Kävely-ympäristöjen kehittämiseksi on sovittu keskustojen laaturyhmän perustamisesta. Pyöräpysäköinnin tematiikkaa on käsitelty seudullisen pysäköintiselvityksen yhteydessä.

Liikkumisen ohjaukseen sekä liikenneympäristön yleiseen kehittämiseen tähtäävä kestävä ja turvallisen liikkumisen suunnitelma on päätetty toteuttaa ELY:n MAL-rahoitusta hyödyntäen vuonna 2022.

5. Pysäköinnin seudullisten kehittämisperiaatteiden toimeenpanoa vauhditetaan.
Raportointi 1.1.-31.12.2021

“Pysäköinnin seudulliset periaatteet” -selvitys valmistui liikennejärjestelmä työryhmässä suunnitelmallisesti. Seutuhallituksen käsittely on tammikuussa 2022. Työssä on toteutettu haastattelut kuntien kehittämistarpeista sekä toteutettu analyysi yhdyskuntarakenteen vyöhykkeistä pysäköintiin liittyvien tavoitetasojen ja “työkalupakkien” määrittämiseksi. Selvityksen seudullinen tavoitetila ja vyöhykekohtaiset suositukset tukevat kuntia pysäköinnin kehittämisperiaatteiden ja toimenpideohjelman toimeenpanossa. Tehty selvitystyö on itsessään jo toimeenpannut joitain toimenpideohjelman kohtia.

Liityntäpysäköinnin kehittämiseksi allokoitiin MAL-rahoitusta ja toteutettiin selvitys kehittämisrahoituksen tarkemmaksi ohjelmoimiseksi. Selvityksen myötä tunnistettiin, että toteuttamisedellytyksiltään hyviä valtakunnan tieverkkoon kytkeytyviä, MAL-rahoituksen edellytyskohteita ei seudulla ole. Liityntäpysäköinnin kehittämiseen allokoitu MAL-rahoitus palautettiin hyödynnettäväksi muissa seudun kehityshankkeissa.

Seutu osallistuu keskitetyn pysäköinnin kehittämiseen tähtäävään diplomityöhön, joka osaltaan täydentää seudullista pysäköintiperiaatteiden selvitystä.

6. Kansallisella henkilöliikennetutkimuksella kerätään tietoa liikennejärjestelmäsuunnitteluun.
Raportointi 1.1.-31.12.2021

Henkilöliikennetutkimus etenee Traficomien vetämänä suunnitelman mukaisesti. Tampereen seudulta on osallistuttu aktiivisesti ohjausryhmän toimintaan.

7. Asuntopoliittinen ohjelma hyväksytään kunnissa ja toimeenpano käynnistyy.
Raportointi 1.1.-31.12.2021

Seutuhallitus lähetti kokouksessaan 26.5. asuntopoliittisen ohjelman luonnoksen lausunto-kierrökselle. Asuntopoliittisen ohjelman ehdotus kuntien hyväksyttäväksi valmistui maankäyttö ja asuminen työryhmästä marraskuussa. Seutuhallitus hyväksyy ohjelman tammikuussa 2022. Asuntopoliittisen ohjelman pääteemat ovat: väestösuunnite ja asuntotarvelaskelma, asumisen laatu, eriytymisen ehkäisy, kohtuuhintainen asuntotuotanto, asunnottomuuden puolittaminen ja nousevat asumisen trendit. Ohjelman toimenpiteet tähtäävät vuoteen 2040.

8. Rajaton Seutu – työtä jatketaan seudullisesti merkittävien elinkeinovyöhykkeiden vahvistamiseksi.

Raportointi 1.1.-31.12.2021

Työtä on ohjelmoitu syksyn aikana. Toteutus vuoden 2022 aikana.

9. MAL4-sopimuksen ensimmäinen vuosiseuranta valmistuu.
Raportointi 1.1.-31.12.2021

MAL-sopimuksen vuosiseuranta on valmistunut ja käsitelty seurantakokouksessa seudun ja valtion muodostaman seurantaryhmän toimesta 4.6.2021. Puheenjohtaja Laanti totesi, että MAL-sopimuksessa sovitut asiat etenevät pääsääntöisesti hienosti ja oikeaan suuntaan. Erityisen ilahtunut hän oli asuntotuotannon suuresta määrästä, siitä että asuntotuotanto sijoittuu hienosti seudun yhdyskuntarakenteeseen joukkoliikenteellä hyvin saavutettaville alueille ja tätä kehitystä tukevat hienosti myös sopimuksessa sovitut liikennehankkeet. Laanti piti myös seudun asuntopoliittista ohjelmaa erinomaisena ponnistuksena, jossa on otettu huomioon oikeita asioita.

Hyvinvoiva yhteisö: Uudistamme palveluja digitalisaation ja kokeilujen avulla. Korostamme kuntalaisten hyvinvointia ja yhdessä tekemistä yhteisömmme menestystekijänä. Toimenpiteitä kohdistetaan helpon asioinnin ja toimijoiden aktiivisuuden edistämiseen.

10. Eriytymiskehityksen hillintään laaditaan sivistyspalveluiden toimenpidesuosituksia.
Raportointi 1.1.-31.12.2021

19.05.2021 järjestettiin yhteistyössä Osakkeen kanssa PedaBoss -koulutus ja työpaja, jossa aiheena oli ”Voidaanko alueellista eriytymistä estää sivistyspalveluiden keinoin?”. Työpajan jälkeen varhaiskasvatusjohto ja opetuspäälliköt vastasivat seudulliseen kyselyyn, joka luotasi ehdotusta toimenpidesuosituksiksi. Toimenpidesuosituksien pohjalta laadittiin valtion erityisavustushakemus TAKE-hankkeelle (TKS alueellisen eriytymisen ja koulusegregaation ehkäiseminen) ja saatiin rahoitus 26.11.2021 tehdyllä OKM päätöksellä. Hankekausi on 2022-2023.

11. Seutuliike –ohjelmatyötä jatketaan
Raportointi 1.1.-31.12.2021

a. Toisen asteen oppilaiden ja peruskoululaisten liikkumisesta hankitaan lisätietoa LIITU-tutkimuksella ja koululaiskyselyllä.

Seudullinen LIITU2 -raportti valmistui alkuvuodesta 2021 ja se esiteltiin hyvinvointipalveluiden työryhmässä, kuntajohtajakokouksessa ja seutuhallituksessa. Koulumatka- ja liikkumiskysely toteutettiin marraskuun aikana ja data lähetettiin UKK-instituutille analysoitavaksi. Kyselyn tulosraportti julkaistaan helmikuussa 2022.

b. Seutureitti -kokonaisuuden toimeenpanoon luodaan seudullinen toimintamalli (edellyttää YM hankerahoitusta).

Seutureittikokonaisuuden kehittämiseen ei saatu valtionrahoitusta, mutta työtä on jatkettu vapaa-aikapalveluiden ryhmän ja kuntien yhteistyön toimesta mm. kehittämällä reittejä ja retkeilyn karttapalvelua.

12. Lukiokoulutuksesta laaditaan seudullinen tiekartta strategisen yhteistyön käynnistämiseksi huomioiden ammatillinen koulutus ja oppivelvollisuuden laajeneminen.
Raportointi 1.1.-31.12.2021

Hyvinvointipalveluiden nimeämä pienryhmä laati tiekartan hyödyntämällä erilaisia menetelmiä sekä yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Tiekartta hyväksyttiin hyvinvointipalvelujen työryhmässä joulukuussa 2021. Seutuhallitus käsittelee asian alkukevästä 2022. Tiekartta koostuu kolmesta kehittämisteemasta: seudullinen koordinaatio, sidosryhmät ja kumppanuus sekä koulutuksen laatu.

13. Kuntien nuorisotyöstä laaditaan nykytilakuvaus seudullisten suuntaviivojen määrittämiseksi.

Seutuyksikön rekrytoima korkeakouluharjoittelija laati nykytilakuvauksen kehittämispäällikön ohjauksessa, ja se valmistui aikataulussa elokuussa 2022. Hyvinvointipalveluiden työryhmä antoi vapaa-aikaryhmälle tehtäväksi valmistaa toimenpide-ehdotukset joulukuun 2021 kokoukseen. Toimenpide-ehdotuksia käsitellään keväällä 2022.

14. Asukkaita osallistetaan seutuyhteistyöhön digitaalisella kansalaispaneelikoikeilulla
Raportointi 1.1.-31.12.2021

Kaupunkiseudun digitaalinen kansalaispaneeli –hanke sai rahoitusta valtiovarainministeriöltä. Päähakijana ja toteuttajana hankkeessa on Tampereen kaupunki. Kuntayhtymä on hankkeen toinen toteuttaja. Raportointikauden aikana hankkeessa on tehty kansalaispaneelia valmistelevia toimenpiteitä, nykytilan kartoitusta, koulutettu kuntayhtymän ja kuntien asiantuntijoita Erätauko-dialogimenetelmään ja mm. palkattu projektityöntekijä edistämään seututoimiston toimenpiteitä hankkeessa. Ensimmäisten keskustelujen aiheeksi on valittu ”fiksi ja reilu liikkuminen”. Syksyllä 2021 toteutettiin neljä testikeskustelua, joiden pohjalta kerättiin palautetta kevään 2022 suurta seutukeskustelua varten. Suuri seutukeskustelu toteutetaan keväällä 2022, johon tavoitellaan 500 seudun asukasta

Asukasosallisuuden edistämiseksi Seututoimisto on lisäksi toteuttanut asukas- ja poismuuttajakyselyt, joihin saatiin yhteensä yli 3500 vastausta. Kyselyiden vastaukset ovat tarjonneet arvokkaita näkökulmia mm. asukkaiden kokemuksiin seudun vahvuuksista ja heikkouksista, asumisen laadun kehittämiseen ja veto- ja pitovoiman parantamiseen. Tuloksia on voitu hyödyntää eri työryhmissä mutta myös kuntatasolla. Kyselyiden tuloksia on viestitty seudun kunnille webinaarissa, erillisissä kuntakohtaisissa tilaisuuksissa ja saatu ansaittua mediaa mm. Aamu-lehdessä ja radiohaastatteluissa.

SEUTUYKSIKÖN MUUT TAVOITTEET 2021

Seutuyhteistyön yleinen kehittäminen

15. Seutustrategia päivitetään.

Raportointi 1.1.-31.12.2021

Seutustrategian päivitystyö on käynnistynyt. Työohjelman mukaisesti syksyllä keskityttiin visio ja pääviestit työvaiheeseen. Seutuhallituksen ja kuntajohtajakokouksen työseminaari oli 24.11. Ja valtuutettujen seutufoorumi 8.12. Työskentely jatkuu edelleen vision ja pääviestien

ja toimenpiteiden osalta vuoden 2022 alkupuolella, mm. kunnanhallitusten työpaja. Strategian päivitys valmistuu toukokuussa 2022 jäsenkuntien hyväksyttäväksi.

16. Seutuperehdytys toteutetaan seutuhallitukselle, kunnanhallituksille ja valtuustoille.

Raportointi 1.1.-31.12.2021

Seutuperehdytykset toteutettiin syksyn aikana. Kaikki valtuutetut saivat syyskuussa seutuvai-
kuttajan käsikirjan, jossa kuvataan kattavasti seutuyhteistyötä. Valtuutettujen seutufoorumi
pidettiin 8.1.2021 kokoavana teemana uudistuva seutustrategia.

17. Vaikuttamis- ja edunvalvontatyö kohdistetaan valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitel-
maan, MAL-menettelyyn, maankäyttö- ja rakennuslain uudistamiseen sekä kaupunkisedun
kansalliseen ja kansainväliseen saavutettavuuteen, mm. lentoliikenteeseen.

Raportointi 1.1.-31.12.2021

Edunvalvontatyötä on kehitetty systemaattisesti kumppaneiden kanssa.

Teemalausuntoja on annettu mm. Liikenne12-suunnitelmasta ja MRL-uudistuksesta, vaiku-
tettu valtion vuoden 2022 budjetin kärkiteemoihin ja annettu lausunto Väylä-viraston inves-
tointiohjelmasta.

Seudulta on pyydetty ja annettu kommenttipuheenvuoroja seurantaan ja vaikutusten arvioin-
tiin kytkettyneissä kansallisissa webinaareissa sekä osallistuttu muuten aktiivisesti valtakun-
nallisen liikennejärjestelmäsuunnittelun kehittämistyöhön.

18. Seututiedon konseptointi jatkuu mm. seutuvertailuin.

Raportointi 1.1.-31.12.2021

Seudullista tietototuotantoa on tehty vuoden 2021 aikana seudullisten päätyöryhmien tarpei-
siin sekä muun muassa MAL4-sopimuksen seurantaan ja asuntopoliittisen ohjelman valmiste-
luun. Lisäksi on kehitetty ja julkaistu kuukausittain seudun väestö- ja työllisyyskatsausta, joka
julkaistaan sekä pdf-raporttina että PowerBi-alustalla.

Seutuvertailut valmistuivat. Raportointia on kehitetty lukiokoulutuksen osalta siirtymällä Po-
werBi-alustan hyödyntämiseen.

Seututoimisto haki yhdessä seudun kuntien kanssa rahoitusta Valtionvarainministeriön kun-
tien digikannustin-haussa "Seutudigi- Laadukasta ja tehokasta kaupunkiseutus suunnittelua tie-
tomallipohjaisella seurannalla" - hankkeelle. Hankkeessa kehitetään seudullista tietotuotan-
toa kehittämällä tietomallipohjainen kaupunkiseutus suunnitelman seurantajärjestelmä. VM
myönsi hankkeelle rahoituksen ja hanke käynnistyy vuoden 2022 alussa.

HYMY-hanke

Raportointi 1.1.-31.12.2021

HYMY-hanke päättyi 30.9.2021. Kevään aikana toteutettiin neljä viimeistä hyvinvointijohtamisen työpajaa, joissa käsiteltiin ilmiölähtöistä suunnittelua ja päätösten vaikutusten ennakoarviointia. Lisäksi keväällä käynnistettiin monialaisen hyvinvointityön nykytilaselvitys ja HYMY-hankkeen vaikutusten arviointi.

HYMY-hankkeen loppuwebinaari pidettiin 1.9. Loppuwebinaarin jälkeen julkaistiin hankkeen vaikutustenarviointiraportti sekä loppujulkaisu, johon on koottu yhteen hankkeen aikana toteutettuja töitä.

HYMY hankkeen julkaisut, teemamateriaalit ja kokonaisraportointi on viimeistelty THL:n ohjeiden mukaisesti loka-marraskuussa 2021.

MAL-verkosto

Raportointi 1.1.-31.12.2021

Kaupunkiseudun kuntayhtymä hallinnoi valtakunnallista MAL-verkostoa. Työllä tuetaan jäsenyhteisöjen strategista MAL-työn integraatiota, ilmiöpohjaista yhdyskuntarakenteen suunnittelua ja tietopohjaista maankäytön ja liikenteen yhteensovittamistyötä ja monipuolista asuntopolitiikkaa. Rovaniemen kaupunki liittyi mukaan verkostoon. Vuonna 2021 oli yhteensä 18 jäsenkaupunkia tai -seutua, YM, TEM, VM, LVM, Traficom ja Väylä, ARA, Kuntaliitto sekä kumppaneina Aalto-yliopisto ja Suomen ympäristökeskus SYKE (Mikseri ja Perus-Skene hankkeet).

Verkoston toimintaa ohjaavat nelivuotinen Verkostostrategia, siihen liittyvä verkostosopimus sekä yhdessä jäsenistön kanssa hyväksytyt ja strategiset painopistealueet. Toimintamuotoja ovat yhteistyöhankkeet, vertaisoppimisen foorumit ja sparraus sekä valtakunnallisten ja alueellisten tilaisuuksien järjestäminen sekä viestintä. MAL-verkoston toimintaa uudistettiin maltillisesti vuonna 2021. Otettiin käyttöön Jäsenkeskustelut, koordinaation ja jäsenistön väliset teams-neuvottelu, jäsenkyselyt, Viestintäsuunnitelma sekä ohjausryhmän kokoonpanoa muutettiin: seitsemän MAL-sopimus-seutua ovat mukana ohjausryhmässä (Kuopio ja Lahti mukaan).

Toteutettiin yhteistyökumppaneiden kanssa MAL-verkoston YM:n, Väylän ja ARA:n hankerahoituksella ja kaupunkien lähialueiden sekoittuneisuushanketta eli MIKSERI (2020-2021). Hankkeen toteuttajan oli Suomen ympäristökeskus Syke. Toteutettiin VN TEAS PERUS-SKENE hanketta (2021-2022), jossa luodetaan tilannekuvaa alue- ja yhdyskuntarakenteen tilannekuvasta ja tulevaisuudesta. Hankkumppanit ovat Aalto –yliopisto, Syke ja MAL-verkosto sekä valtioneuvosto. Syyskuudella 2021 toteutettiin Seudullisen SUMP suunnittelun selvityshanke valtion liikennehallinnon ja suurten MAL-seutujen kanssa. Osallistuttiin HYMY -hankkeen toteutukseen, yhteisten webinaarien ja loppuseminaarin järjestämiseen.

MAL-verkosto osallistui valtioneuvoston alueellisen verkostoyhteistyön ja teemaverkostojen rahoitushakuun 2.6.2021 *Kaupunkiseuduille elinvoimaa integroivasta kaupunkiseutusunnittelusta ja tiedolla johtamisesta* -hakemuksella (TEM). Valtioneuvosto myönsi MAL-verkostolle 550 000 euroa. Yhteensä

kokonaisrahoitus on 20% omarahoitusosuudella on 687.500 euroa vuosille 2021-2023. Päivitetty hakemus jätettiin Pirkanmaan liitolle 31.8.2021. Valmistelussa nimeksi muodostui Elinvoimaiset kaupunkiseudut -teemaverkosto, teemoina ovat Asemanseutujen kehittäminen elinkeinoyhteistyössä, asumisen ennakointi ja monipaikkaistuminen, ennakoiva elinkeinoyhteistyö yhdyskuntarakenteen suunnittelussa sekä kaupunkiseutusuunnittelun uudet mallit (Kaupunkiseutusuunnittelun vertaistuki). Työ käynnistyi lokakuussa koordinaatiohankkeella, viestintätoimilla ja Asemanseutujen kehittämisosiolla.

Toteutettiin webinaarit vanhojen MAL-sopimusseutujen seurantadatan kehittämisestä, Asemanseutujen kehittämisestä, Kaupunkiseutusuunnitelmien tavoitteista, Kävelyn ja pyöräilyn hyvinvointivaikutuksista, Mikseri-hankkeen työpajasarja (5 kpl), Seutu-SUMP hankkeen yhteenvetotyöpaja sekä Perus-Skenen hankkeiden työpajat (3 kpl). Seminaareja järjestettiin loppuvuonna 2 kpl, MIKSERI hankkeen loppuseminaari sekä Verkoston tulosseminaari päättyneiden hankkeiden esittelylle.

MAL-verkoston koordinaation kokoonpano muuttui: projektipäällikkö Tero Piippo jäi pois koordinaatiosta, jonka pojalta käynnistettiin rekrytointiprosessi. Kati-Jasmin Kosonen nimettiin verkoston kehittämispäälliköksi, Eero Purontausuunnittelupäälliköksi joulukuusta 2021 lähtien. Väliaikaiseksi avuksi palkattiin ajalle lokakuu-joulukuu Aada Elshof

2.2 Käyttötalouden toteutuminen

	alkuperäinen talousarvio	talousarvio muutokset	TA II	toteutuma	poikkeama
Seutuyksikkö					
Toimintatuotot	1 015 100,00	0,00	0,00	1 236 819,00	221 719,00
Toimintamenot	- 1 015 100,00	- 0,00	- 0,00	- 1 200 236,26	-185 136,26
yhteensä	0,00	0,00	0,00	36 582,74	360 582,74
HYMY-HANKE					
Toimintatuotot	106 000,00	0,00	0,00	99 785,62	- 6 214,39
Toimintamenot	-106 000,00	- 0,00	- 0,00	- 97 919,43	8 080,58
yhteensä	0,00	0,00	0,00	1 866,18	1 866,18
MAL-verkosto					
Toimintatuotot	190 500,00	0,00	0,00	222 200,00	31 700,00
Toimintamenot	- 190 500,00	0,00	- 0,00	- 222 202,84	-31 702,84
yhteensä	0,00	0,00	0,00	- 2,84	- 2,84
Kuntayhtymä yhteensä					
Toimintatuotot	1 311 600,00	0,00	0,00	1 558 804,61	247 204,61
Toimintamenot	- 1 311 600,00	- 0,00	- 0,00	- 1 520 358,53	-208 758,53
Toimintakate	0,00	0,00	0,00	38 446,08	38 446,08

2.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMA

1.1.–31.12.2021

	TA	TA-muutos	TA II	toteutuma	poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 311 600,00	0,00	0,00	1 395 219,00	83 619,00
Tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00	163 585,61	163 585,61
Muut toimintatuotot				0,00	0,00
	1 311 600,00	0,00	0,00	1 558 804,61	247 204,61
Toimintakulut					
Palkat ja palkkiot	- 720 700,00	- 0,00	- 0,00	- 692 364,11	28 355,89
Henkilösivukulut	- 124 700,00	- 0,00	- 0,00	- 126 753,92	- 2 053,92
Palvelujen ostot	- 383 500,00	- 0,00	- 0,00	- 637 857,65	-254 357,65
Ain., tarv. ja tavarat	- 11 700,00	- 0,00	- 0,00	- 4 650,52	7 049,48
Vuokratkulut	-68 000,00	- 0,00	- 0,00	- 50 205,10	17 794,90
Muut toimintakulut	- 3 000,00	- 0,00	- 0,00	- 8 527,23	-5 527,23
	- 1 311 600,00	- 0,00	- 0,00	- 1 520 358,53	-208 758,53
Toimintakate	0,00	0,00	0,00	38 446,08	
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot				12,08	
Muut rahoitustuotot				0,00	
Muut rahoituskulut				-113,80	
Vuosikate	0,00	0,00	0,00	38 344,36	
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset					
poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Tilikauden tulos	0,00	0,00	0,00	38 344,36	
Tilikauden alijäämä	0,00	0,00	0,00	38 344,36	

2.4 Rahoitusosan toteutuminen

	alkuperäinen talousarvio	talousarvio muutokset	toteutuma	poikkeama
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	0,00	0,00	38 344,36	38 344,36
Investointien rahavirta				
Investointimenot	0,00	0,00	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	0,00	0,00	38 344,36	38 344,36
Rahoituksen rahavirta				
oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	0,00	- 47 643,01	- 47 643,01
Vaikutus maksuvalmiuteen	0,00	0,00	- 9 298,65	- 9 298,65

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2021		1.1.-31.12.2020	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 395 219,00		1 274 293,26	
Tuet ja avustukset	163 585,61		143 156,19	
Muut tulot	<u>0,00</u>	1 558 804,61	<u>0,00</u>	1 417 449,45
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-692 364,111		-682 060,41	
Henkilöstösivukulut				
Eläkeku-				
lut	-109 689,98		-106 831,83	
Muut henkilösivukulut	<u>-17 063,94</u>	-819 118,03	<u>-19 667,36</u>	-808 559,60
Palvelujen ostot	-637 857,65		-520 503,37	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 650,52		-9 344,79	
Vuokrat	-50 205,10		-48 788,96	
Muut toimintakulut	<u>-8 527,23</u>	-1 520 358,53	<u>-1 636,19</u>	-1 388 832,91
Toimintakate		38 446,08		28 616,54
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot		12,08		12,31
Korkokulut		0,00		-17,79
Muut rahoituskulut		-113,80		-146,56
Vuosikate		38 344,36		28 464,50
Poistot ja arvonalennukset		0,00		0,00
Satunnaiset erät				
Tilikauden tulos		38 344,36		28 464,50
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)		38 344,36		28 464,50

3.2 Rahoituslaskelma

	1.1.–31.12.2021	1.1.–31.12.2020
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	38 344,36	28 464,50
Investointien rahavirta	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	38 344,36	28 464,50
Rahoitustoiminnan rahavirta		
oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
saamisten muutos	- 50 221,08	6 541,37
korottomien velkojen muutos	2 578,71	- 52 750,91
Rahoituksen rahavirta	- 9 298,65	- 46 209,54
Rahavarojen muutos	-9 298,65	-17 745,04
Rahavarat 31.12.	798 136,04	807 464,69
Rahavarat 1.1.	807 434,69	825 179,73

3.3 Tase

Vastaavaa	2021	2020	Vastattavaa	2021	2020
Pysyvät vastaavat			Oma pääoma		
			Peruspääoma	162 478,00	162 478,00
			Ed. tilik. Ylijäämä	423 393,29	394 928,79
Osakkeet ja osuudet	21,00	21,00	=+ yli/ - alijäämä	38 344,36	18 464,50
Vaihtuvat vastaavat			Vieras pääoma		
Pitkäaikaiset					
Muut saamiset	11 649,92	11 649,92			
Lyhytaikaiset			Lyhytaikainen		
Myyntisaamiset	95 570,00	26 632,00	Saadut ennakot	125 000,00	153 000,00
Muut saamiset	39 866,12	24 889,98	Ostovelat	71 951,39	37 218,55
Siirtosaamiset	71 835,53	106 528,59	Muut velat	17 770,40	18 168,28
Rahat ja			Siirtovelat	179 141,17	182 898,06
pankkisaamiset	798 136,04	807 434,69			
Vastaavaa yht.	<u>1 018 078,61</u>	<u>977 156,18</u>	Vastattavaa yht.	<u>1 018 078,61</u>	<u>977 156,18</u>

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus
Nimellisarvo.

Rahoitusomaisuuden arvostus
Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvostaan.

Tulojen ja menojen jaksotus

Tuotot vuodelle 2021 on kirjattu suoriteperusteiden mukaisesti.

Menojäämiin on kirjattu vuoden 2021 suoriteperusteiden mukainen osuus.

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty muutoksia.

4.2 Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot	2021	2020
Seutuyksikkö Toimintatuotot	1 236 819,00	1 039 943,26
HYMY-hanke Toimintatuotot	99 785,61	123 556,19
MAL-verkosto Toimintatuotot	222 200,	253 950,00
Kuntayhtymä yhteensä Toimintatuotot	1 558 804,61	1 417 449,45

4.3 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Lyhytaikaiset siirtosaamiset	2021	2020
Tulojäämät	71 800,00	106 500,00

4.4 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän peruspääoma

	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	162 478,00	162 478,00
Peruspääoma 31.12.	162 478,00	162 478,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	423 393,29	394 928,79
Tilikauden yli/alijäämä	38 344,36	28 464,50
Oma pääoma yhteensä	624 215,65	585 871,29

Peruspääoman jakautuminen jäsenkuntien kesken

	euroa	%
Kangasala	13 093,00	8,06
Lempäälä	8 867,00	5,46
Nokia	14 302,00	8,80
Pirkkala	7 280,00	4,48
Orivesi	4 465,00	2,75
Tampere	101 466,00	62,45
Vesilahti	1 838,00	1,13
<u>Ylöjärvi</u>	<u>11 167,00</u>	<u>6,87</u>
Yhteensä	162 478,00	100,00

Lyhytaikaiset siirtovelat	2021	2020
Tuloennakot	125 000,00	153 000,00
Lomapalkkajaksotukset	138 756,35	134 283,52
Muut palkkajaksotukset	20 647,20	20 967,20
Muut menoajämät	4 731,08	11 700,00

4.5 Vakuuksia ja vastuita koskevat liitetiedot

Vuokravakuus Pirkanmaan liitolle Kelloportinkatu 1 C:n tiloista 11 649,92 euroa.

Taseeseen sisältymättömät vastuut

	2021	2020
Vuokravastuut		
Vuokravastuut yhteensä,		
vastuut voimassa 31.7.2024 saakka	120 382,50	166 982,18
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	46 599,68	46 599,68
Leasingvastuut yhteensä	28 790,00	21 040,00
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	10 470,00	7 890,00
Yhteensä	149 172,50	244 531,86

4.6 Henkilöstöä, luottamushenkilömaksuja ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

	2021	2020
Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
vakinaisen	9	7
määräaikainen	3	3

Henkilöstökulut on eritelty tuloslaskelmassa.

Luottamushenkilön palkkioista perityt luottamushenkilömaksut

	2021	2020
Kansallinen Kokoomus rp.	2 007,00	1 828,00
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue	1 312,00	1 568,00
Vasemmistoliitto rp.	726,00	693,00
Vihreä Liitto rp.	1 841,00	1 754,00
Suomen Keskusta rp.	484,00	528,00
<u>Perussuomalaiset rp</u>	<u>297,00</u>	<u>308,00</u>
Perityt luottamushenkilömaksut yhteensä	6 667,00	7 080,00

Tilintarkastusyhteisön palkkiot

	2021	2020
BDO Audiator Oy	1 773,20	1 430,00

4.7 Luettelot käytetyistä kirjanpitokirjoista

Päiväkirja atk-tiedosto

Pääkirja atk-tiedosto

Toimintakertomus, tuloslaskelma, tase, liitetiedot ja tilintarkastuskertomus tulosteena ja atk-tiedostona.

Apukirjat

Ostoreskontra atk-tiedosto

Myyntireskontra atk-tiedosto

Palkkakirjanpito atk-tiedosto

5 ALLEKIRJOITUKSET

Seutuhallituksen jäsenten ja seutujohtajan allekirjoitukset

Tampere 31.3.2022

Anna-Kaisa Ikonen
puheenjohtaja

Raimo Kouhia
1. Varapuheenjohtaja

Mauri Heiska
2. varapuheenjohtaja

Matti Helimo

Johanna Loukaskorpi

Jouni Markkanen

Anne Nyman

Kristiina Pispala

Aarne Raevaara

Sirpa Repo

Pekka Salmi

Jussi Viljanen

Pauliina Österberg

Päivi nurminen
seutujohtaja

6 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Tampereella .2022

BDO Audiator Oy
Tilintarkastusyhteisö

Minna Ainasvuori, JHT, HT